## ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

*Վիեննա, 25 Սեպտեմբեր 1899:*

*Անգղիա-Տրանսվալ: Ճօն Բուլ վերջին ճիգը կ'ընէ՝ պատերազմ յառաջ բերելու: Նախապարագայ վերջին նստին մէջ որոշուեցաւ անգամ մ'ալ ազդարարել Տրանսվալի: Սակայն Անգղիա ամենեւին իրաւունք չունի պատերազմի. եւ զայս խոստովանած է Լորդ Հարկուրտ զանձուց նախարարը: Ալէքսանդր Վիտկորիա Թագուհին բոլորովին հակառակ է պատերազմի եւ այս է պատճառը՝ որ Զէմբրլէյն իր բոլոր սպառնալեօքն հանդերձ չի կրնար քան մ'ընել: Տրանսվալ վերջնոյս առաջարկութիւնը քաղաքավար կերպով մերժեց: Օրանիէ հասարակապետութիւնն իւր վերջին գաղտնի նստերուն մէջ որոշեց Տրանսվալի օգնել պատերազմի ժամանակ՝ յայտարարելով որ Անգղիա ամենեւին իրաւունք չունի պատերազմի: Այս վերջինս թէ եւ մնասուլուտ՝ սակայն ոչ թէ բոլորովին անխուսափելի:*

*Աւստրիա: Կոմս Թուն նախարարապետն եւ իւր պաշտօնարանը՝ §14ի զօրութեամբ Ausgleichն հրատարակելէն ետքը՝ տեղի տուաւ երէկ քաղաքական հոսանքին եւ հրաժարեցաւ, Խորհրդարանի գահերիցուն՝ Փ. Փուբսի առաջարկած բանակցութեան Գերմանացիներէն մերժուելովը:*

*Գաղղիա: Վերջապէս: Ռէնի զինուորական ատեանը Դրէյֆուս երկրորդ անգամ մ'ալ դատապարտեց թէ եւ մեղմացուցիչ պարագաներ ընդունելով: Հրէից հանած աղմուկին՝ այս երկրորդ հարուած մըն է, որուն բարոյական ազդեցութեան մեծութիւնը կարելի չէ այժմէն նշմարել: Սակայն զրգռութիւնն ասով չհաղաղեցաւ, եւ թէեւ Գահերէց Լուբէ՝ պաշտօնարանին հաւանութեամբն Դրէյֆուսի պատիժը շնորհեց եւ արձակեց զինքը, սակայն Գաղղիա դեռ շատ հեռի է խաղաղելէ: Մեր հակահրէական զգացումը զմեզ չէր խաբած. մենք վստահ էինք Դրէյֆուսի երկրորդ անգամ դատապարտուելուն վրայ. եւ յիրաւի բանաւորապէս մտածելով՝ անկարելի էր ուրիշ ելքի մը՝ սպասել ինձգ պատարազմի պաշտօնէից (յորս եւ Դրէյֆուսի կուսակիցք) Դրէյֆուսի մեղապարտութեան վրայ համոզուիլն եւ հրաժարիլը տեսնելէն ետեւ: Զարմանալի է այս խնդրոյս մէջ հայ մամուլին բռնած ընթացքն: Մենք Հայերս շատ եւ շատ պատճառներ ունինք եթէ ոչ հրեաներն ատելու՝ գոնէ անոնց չհամակրելու. եւ սակայն Ռուսական հայ մամուլն ամբողջովին, եւ արեւմտեան Հայոցն՝ մեծաւ մասամբ հրեասէր ուղղութիւն մը բռնեցին: Շատ երկար է, որ ասպարէզին ամէնէն յարգելի թերթերէն մին՝ "Մշակը,, մեզի "յարգելի ուսումնաթերթիս,,՝ մեղադրանքներ կը կարդար. այսօր կը տեսնուի թէ որ կողմն իրաւունք ունեցած է: Դրէյֆուս՝ իւր դատին վերստին քննուելու բողոքն ետ առաւ՝ Լուբէի զինք արձակելէն վերջը՝ խոհեմաբար իրեն շնորհուած քաղաքի ազատութեամբը գոհ ըլլալով. սակայն աներեսութեամբ դեռ կը պահանջէ որ իւր յառաջուան աստիճանին (անշուշտ եւ պատուոյն!!) մէջ դարձեալ հաստատուի:*

## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ


ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

*ԼԵՋՈՒՌԱՆԱԿԱՆ — Հայ տառերու հազագաբանութիւն. 289:*

*ԳՐԱԿԱՆ — Խրկաք եւ իւր իմաստութիւն. 295:*

*ՊԱՏՄԱԿԱՆ — Պարսկաստանի Հայերը, նրանց անցեալը, ներկան եւ ապագան. 299:*

*ՄԱՏԵՆԱԽՕՍԱԿԱՆ — Կ. Կոստանեանց, Մկրտիչ Նաղաշ եւ իւր Տաղերը: Ցուցեալուած՝ Մէջինդարեան տաղերը Դաշիպութեան վրայ. 304:*

*ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ — Հայաստան, Բրազիլիան եւ արեւմտեան Պարսկաստան՝ բաղեական-ասորեստանեայ սեպագրերու համեմատ. 307:*

*ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ — Ժողովածոյ առակաց Վարդանայ, դիւթեր պատմութեան Հայոց մէջինդարեան մատենագրութեան՝ ըստ հայագէտ Ն. Մառի 311:*

ԱՇԼԵԻԱՑԼԷ

*ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ. 315:*

*ԱԶԳԱՅԻՆ ԹՈՐԹԵՐԷ ԺԱՂԱՆԳՈՒՆՔ — 1. Իսկիւտարի Կնձնին: — 2. Յովհաննէս Աբքէնեան եւ իւր քնաքանը: — 3. "Արշալոյս„ եգիպտահայ նոր լուսագիր մ'ալ — 4. Հայ արձանագրած մ'ի Պարիս: 317:*

*ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ 320:*


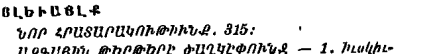


ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՂ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԽՄԲԱԳԻՐ

Հ. ՌԱՓԱՅԷԼ Վ. ՊԱՐՈՆՅԱՆ

ՎԻԵՆՆԱ, ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ


digitised by A.R.A.R.@